

ΑΘΗΝΑΪΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι... Δρ. ν. 3.—
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ » » 3,50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν..... 20
261—Γραφεῖον ὁδ. Ἐρμού—264

Πολλοὶ συχνότατα ἐπιλανθάνονται ὅτι τὸ κακὸν καταβάλλεται μικρὸν κατὰ μικρὸν παρκαλοῦσιν ἵνα οἱ ἄνθρωποι διάκινται εὐμενέστερον πρὸς ἀλλήλους, ἵνα οἱ πόλεμοι καὶ ἐριδὲς παύσωσιν, ἵνα ἡ ἀγάπη καὶ εἰρήνη ἐπικρατήσωσιν ὕψιστα πανταχοῦ. Καὶ ὅμως ἐπιτρέπουσι τῇ σκληρότητι, ταῖς προλήψεσι καὶ τοῖς πάθεσι τοῖς διεγείρουσι τὴν πάλην καὶ τὰς δυσαρρεσκίας, νὰ βασιλεύωσιν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. Ἀναβάλλουσι τὴν εἰρήνην ἀδικαίως, ἀπομακρύνουσι καὶ ζωγραφίζουσι αὐτὴν ὡς τὴν τύχην τοῦ μέλλοντος, καὶ ὡς μεμακρυσμένον ἐνδεχόμενον, ὃ οὐδέποτε θὰ ἴδωσιν ἢ θὰ αἰσθανθῶσιν. Τοῦτο εἶναι ἐσφαλμένον. Ἐπάρχουσι δὲ καὶ πολλοὶ ἐν οἷς ἡ θρησκεία δὲν εἶναι προσωπική. Οὗτοι οὔτε εὐμενεῖς οὔτε ἐράσμιοι εἰσίν. Δὲν γίνονται εὐσπλαγγνοὶ καὶ ἀγαπητοὶ καθόσον αὐξάνουσι τὰ ἔτη αὐτῶν. Φαίνονται τερπόμενοι εἰς τὴν ἀντίπραξιν εἴτε παρ' αὐτῶν γινομένην εἴτε παρ' ἄλλων. Νέα ἔκφρασις, νέος τρόπος ἐκθέσεως ἀρχαίας ἀληθείας ἐν τινὶ δμιλίᾳ, εἶναι οὐρανόπεμπτον δῶρημα δι' αὐτούς. Ἐὰν δύνανται νὰ εὐρωσι νὰ λυπηθῶσι, νὰ φοβηθῶσιν εἰσὶν εὐτυχεῖς. Δέον νὰ ὦσι καθολοκληρίαν πείσμονες καὶ ἐπίμονοι, καὶ ἀνήσυχοι καὶ δυστυχεῖς, ἄλλως αἰσθάνονται ὅτι παραβλίνουσι τὸ καθήκον των.

Ὁ χριστιανισμὸς δὲν χρήζει φατριαστῶν ἀλλὰ μαθητῶν, ἀνθρώπων θελόντων νὰ μάθωσι καὶ νὰ ἐμπνευσθῶσι τῷ πνεύματι τοῦ Χριστοῦ. Πονήρως γινομένη προσευχὴ κολάζει τὴν ψυχὴν πλείοτερον ἢ ἡ βλασφημία. Ἡ χαμέρπεια, ἔχουσα προσωπεῖον, ζῆλον πρὸς τὴν θρησκείαν, εἶναι ἐξίσου κακὴ ὅσον ἡ χαμέρπεια ὅπου δῆποτε ἀπαντωμένη κακὸς βίος εἶναι χεῖρων κακῆς θρησκευτικῆς δοξασίας.

«Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἐν ὑμῖν ἐστίν» — «Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς».

Αἱ ἐν Ῥώμῃ ἵπποδρόμιαὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς ἀγῶνες τῶν μονομάχων.

« Φεῦγε καὶ τὰς ἵπποδρομίας, τὸ ἐμμανὲς
» θέαμα καὶ ψυχὰς ἐκτραχηλίζον.»
(Κύριλλος Ἱεροσολύμων).

Οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ παραστήσῃ ἐμφανέστερον τὴν ἀπανθρωπίαν καὶ ὠμότητα τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ὅσον οἱ ἀγῶνες τῶν μονομάχων. Οἱ ἀγῶνες οὗτοι ἔχουσι τὴν ἀρχὴν καὶ καταγωγὴν αὐτῶν ἐκ τῆς Ἐτρουρίας καὶ Καμπανίας, ὅθεν εἰσῆχθησαν εἰς Ῥώμην. Οἱ τῶν μονομάχων ἀγῶνες ἐγίνοντο τὸ πρῶτον εἰς ἐξέγερσιν τοῦ θάρρους τῶν στρατιωτῶν. Πρὸς τοῦτο λοιπὸν, πρὶν ἢ στρατεῦσωσιν, παρίσταντο εἰς τὰ θεάτρα, ἔνθα ἐδιδάσκοντο τὴν περιφρόνησιν τοῦ θανάτου. Ἀλλὰ δὲν παρήλθε πολὺς χρόνος καὶ οἱ ἀγῶνες οὗτοι κατέστησαν εὐάρεστοι ψυχαγωγίαι καὶ διαχύσεις τῶν Ῥωμαίων.

Οἱ ἀγῶνες ἐν τοῖς ἵπποδρόμοις ἦσαν ἀγῶνες ἢ πρὸς τὰ θηρία (θηριομαχία) ἢ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους (μονομαχία). Ἐγίνοντο δὲ καὶ ναυμαχίαι. Ὁ λαὸς ἔτρεχε μαινόμενος πρὸς τοὺς ἀγῶνας αὐτούς. Οὐδέποτε ἄλλοτε ἢ μανία τῶν Ῥωμαίων ἐξήπτετο, ἢ ὅτε ἤκουον ἀγῶνας μονομάχων. Ὁ λαὸς στενοχωρούμενος ἐκ τῆς ἀργίας, διότι περιεφρόνει τὴν ἐργασίαν διήρχετο τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ. Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὄχλου ἦσαν καὶ οἱ μεγάλοι, οἱ εὐγενεῖς, οἱ ἱππῶται, οἱ βουλευταὶ, ὁ αὐτοκράτωρ. Εἰς τοὺς ἀγῶνας δὲν παρίσταντο μόνον οἱ Νέρωνες καὶ Δομιτιανοὶ καὶ Τιβέριοι, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ χρηστότατοι καὶ ἐνάρεστοι, οἱ Οὐεσπεσιανοὶ καὶ Τίτοι, οἱ Τραϊανοὶ καὶ Ἀδρήλιοι. Ἡ φοίτησις εἰς τοὺς ἀγῶνας τῶν μονομάχων δὲν ἦτο ἀπηγορευμένη οὐδὲ εἰς τὸ τρυφερὸν καὶ ευαίσθητον γυναικεῖον φύλον, καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἐστιάδας παρθένους ἐφυλάσσετο θέσις. Οἱ θεαταὶ παρίσταν-

ται θεώμενοι μετά θηριώδους περιεργείας· οὐδὲν αἰσθημα συμπαθείας ἐξεδήλου ὑπὲρ τῶν ἀγωνιζομένων. Καὶ αὐτῶν τῶν γυναικῶν πολλὰ ἦσαν θηριώδιστα τῶν ἀνδρῶν· ἀπ' αὐτῶν ἐξήρτητο τοῦ ἀγῶνος ἡ παράτασις ἢ ἡ διακοπή. Οὐκ εἰς τὸν ἀποκλόντα τὸ θάρρος καὶ ἀπομακρυνόμενον τοῦ ἀγῶνος! Διὰ μυστιώσεων καὶ καυτηριάσεων, διὰ συριγμῶν καὶ ἀποδοκιμασίας κατηνάγκαζον τοὺς δυστυχεῖς εἰς τὸν σκληρότατον τῶν θανάτων. Κατὰ τὰ δίκαια τοῦ ἀγῶνος τὸ αἱματόφυρτον ἔδαφος ἐπλύνετο ἢ ἐπεπάσσετο ἄμμος ὑπὸ δούλων μαύρων, ἄλλοι δὲ ἐνδεδυμένοι ὡς Ἑρμαῖ ψυχοπομποὶ μετεκόμιζον τὰ σώματα τῶν φονευθέντων καὶ ἄλλοι ὡς χάρωνες ἐξήταζον διὰ βράβδων σιδηρῶν τοὺς πεσόντας μὴ τυχὸν ὑποκρίνωνται τὸν θετνωτά.

Εἶπομεν ὅτι οὐ μόνον αἰμοχαρεῖς αὐτοκράτορες, ἀλλὰ καὶ οἱ χρηστοὶ ἔχαιρον ἐπὶ τῇ θῆξ μονομάχων καὶ αὐτοὶ συντελοῦντες εἰς τοῦτο. Ὁ Καίσαρ κατὰ Πλούταρχον « Παρέχει θῆξ μονομάχων καὶ ναυμάχων ἐπὶ τῇ θυγατρὶ Ἰουλίᾳ πάλαι τεθνεώσῃ. » Ὁ ἀγὼν δὲν παύει τὴν πρώτην ἡμέραν, ἐξακολουθεῖ καὶ τὴν ἐπομένην καὶ διαρκεῖ δέκα ὅλας ἡμέρας. Τὰ θύματα δὲν εἶναι ὀλίγα· δύο χιλιάδες κείνται νεκροί. Ὁ δὲ λαὸς εὐφραίνεται καὶ χειροκροτεῖ. Καὶ αὐτὸς ὁ Αὐγουστος, λέγει ὁ Σουετώνιος, διανυκτερεύει μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ, ἵνα βλέπωσι τὰς αἱμακροτάτας σκηνάς. Ὁ λαὸς ἵνα μὴ ἐξέρχηται φέρει μεθ' ἐκωτὸν τὴν τροφήν.

Ὁ Πομπήιος, κατὰ Πλούταρχον, τὸ θέατρον ἀναδείξας ἀγῶνας ἤγε γυμνικοὺς καὶ μουσικοὺς ἐπὶ τῇ καθιερώσει καὶ θηρῶν ἀμίλλαις, ἐν οἷς *pertractantur leones* ἀνθρώπων, ἐπὶ πᾶσι δὲ τὴν ἐλεφαντομαχίαν ἐκπληκτικώτατον θέαμα παρέσχεν.

Ἀλλὰ πόσοι ἄνθρωποι ἐγένοντο θύματα, δὲν λέγει ὁ χρηστὸς Πλούταρχος. Ὁ αὐτοκράτωρ Δομιτιανὸς, ἵνα μὴ οἱ ἀγῶνες διακόπτονται, διανέμει τροφήν τῷ λαῷ. Ὁ πατὴρ τοῦ λαοῦ καὶ ἐνάρετος Τίτος δὲν παρέχει πολλοὺς εἰς τὸν Ῥωμαϊκὸν λαόν, δέκα μόνον χιλιάδας Ἰουδαίων! Καὶ αὐτοὶ πρέπει νὰ παρατεθῶσι βορὰ τῶν θηρίων, πρέπει νὰ φονευθῶσιν ὑπὸ τῶν μονομάχων. Ὁ χρηστὸς καὶ ἐπιεικὴς αὐτοκράτωρ Μάρκος ὁ Αὐρήλιος παρουσιάζει εἰς τὸν λαὸν λέοντα συνηθισμένον νὰ τρώγῃ ἀνθρώπους. Ὁ λαὸς ἐλοθιμυκδὸν παρκαλεῖ αὐτὸν νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν λέοντα. Ἐκτὸς τῶν καταδικαζομένων εἰς θάνατον ὑπὸ θηρίων, ἐφ' ᾧ ἔχαιρον καὶ ἠγάλλοντο οἱ Ῥωμαῖοι, ἐπεισόσθη τὴν ἐκτέλεσιν τῆς θανατικῆς ποινῆς διὰ παντοειδῶν μιμικῶν παραστάσεων ἐκ τῆς μυθολογίας τῶν ἀρχαίων χρόνων, καθ' ἃς ὁ θάνατος καὶ ἡ καταστροφή τῶν προσώπων τοῦ δράματος δὲν ἐγίνετο καθ' ὑπόκρισιν, ἀλλὰ πράγματι. Ὁ καταδικασθεὶς τότε μὲν προσήγετο ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς Μηδείας καὶ αἴφνης ἐκ τῶν χρυσοῦφάντων ἐνδωμάτων αὐτοῦ ἐξήρχοντο φλόγες πυρὸς κατακαίουσαι καὶ καταβιβρώσκουσαι τὸ σῶμα, τότε

δὲ παρίστατο ὡς Πρακλῆς φέρων τὸ ἱερόλον ἱμάτιον τῆς συζύγου αὐτοῦ καὶ ἐμπύπτων ἐπὶ τῆς πυρᾶς, ἢ ἀναψαν ἐπὶ τῆς Οἴτης. Ἄλλοτε δὲ πάλιν ἀνήχοστο ὡς Ὀρφεὺς ἐκ τοῦ Ἄδου συγκινῶν διὰ τῶν ἐναρμονίων ἤχων τῆς λύρας αὐτοῦ καὶ αὐτὰ τὰ θηρία. Περὶ αὐτὸν ἴσταντο παντοειδῆ πτηνὰ, ἀτίθασκα θηρία προσήρχοντο ἡρέμα καὶ τὰ πάντα ἐφαίνοντο ὑπέκοντα εἰς τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς, ὅτε δοθέντος τοῦ σημείου θηρίον κατασπάραττε τὸν αἰδόν! Ἄλλοτε παρίσταται ἐπὶ σκηνῆς ὁ Προμηθεὺς, ὃν προσηλούμενον ἐπὶ σταυροῦ κατατρώγει θηρίον ἄγριον· ἄλλοτε μιμοῦνται τὴν ἀρετὴν τοῦ Μουκίου Σιλκίδια, ὅτε δούλος καταδικάζεται νὰ καύσῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ!

Οἱ αὐτοκράτορες διετήρουν ἰδίους μονομάχους, ὡς μαθάνομεν παρὰ τῶν ἀρχαίων. « Ἄλλ' ἐν μὲν τοῖς » Καίσαρος μονομάχοις εἶσι τινες ἀγανακτοῦντες ὅτι » οὐδεὶς αὐτοὺς προάγει οὐδὲ ζευγύει καὶ εὐχονται » τῷ θεῷ καὶ προσέρχονται τοῖς ἐπιτρόποις δεόμενοι » μονομαχῆσαι. » (*)

Οἱ ὑπῆκοι καὶ οἱ ταρταί δασκίς ἐλάμβανον τὴν ἀρχὴν ὑπεχρεοῦντο διὰ νόμου ὑπὸ τοῦ Τιβερίου ἐκδοθέντος νὰ δίδωσι μονομάχων ἀγῶνας. Τοῦτο δὲ ἦτο δίκαιωμα ὀφειλόμενον εἰς τὸν λαόν. Ὁ Δομιτιανὸς ἵνα ποικίλῃ τοὺς ἀγῶνας διέταξε ν' ἀγωνισθῶσι γυναῖκες. Ἰδιώται διὰ διαθήκης διέτακτον ἀγῶνας μονομάχων ἰδίαις δαπάναις, ἵνα καταλίπωσι μνήμην ἀγαθὴν παρὰ τῷ λαῷ. Ἡ παραφροσύνη ἦτο τοσαύτη, ὥστε πλούσιος τις μετὰ θάνατον διέταξεν ν' ἀγωνισθῶσι αἱ δούλαι, ἃς εἶχεν· ἕτερος διέταξε ἀγῶνας τῶν νέων οὐς εἶχε πρὸς πλήρωσιν τῶν ὀρέξεων αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς ἀγῶνας κατήρχοντο μονομάχοι ἐπὶ τούτῳ γυμναζόμενοι. Κατ' ἀρχὰς φαίνεται ὅτι εἰς τοὺς μονομάχους καταδικάζοντο οἱ αἰχμάλωτοι καὶ οἱ ἐγκληματίαι. Ὁ Νέρων καὶ ἄλλοι ἐξηνάγκαζον νὰ κατέλθωσιν εἰς τοὺς ἀγῶνας οὐ μόνον πολῖται τῶν εὐγενῶν, οἱ ἱππῶται καὶ βουλευταί, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες ἐκ τῶν ἀνωτέρων τάξεων. Ὁ Κόμμοδος ἠγωνίσθη δημοσίᾳ. Ἐν τῷ καιρῷ τοῦ διωγμοῦ τῆς ἐκκλησίας

(*) Σημειώμεν ἐνταῦθα τὰ τοῦ ἀδιδίμου Κοραῆ. « Θῆξ μονομάχων » παρέχειν ἐφίλουσι οἱ Καίσαρες (Πλούταρχ. Καίσαρ § 53) προσποισάμενοι τὸν δῆμον. Καὶ ἦν ἡ περὶ τὰς μονομαχίας σπουδὴ τοσαύτη, ὥστε οὐ μόνους τοὺς θεωμένους ἐπικροτεῖν ταῖς βαρβάρους » σφαγαῖς, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς μονομάχους σπεύδειν ἀπονενοημένως ἐπὶ τὸν θάνατον. Καὶ τοῦτο ἐστὶν ὃ λέγει. Καὶ εὐχονται » τῷ θεῷ, καὶ προσέρχονται κ.τ.λ. Πολλὰκι δὲ καὶ μὴ παρόντων » ἀγῶνων συνετίθεντο περὶ τῆς σφαγῆς τῷ τυχόντι ἐπὶ τιμῆματι » τοῖς τοῦ σφαγέντος οἰκείοις δοθησομένῳ ὡς ἱστῶρκεν Εὐφορίων » (παρὰ τῷ Ἄθην. σ. 154) λέγων οὕτως: « παρὰ δὲ τοῖς Ῥωμαίοις » προτίθεσθαι πέντε μᾶς τοῖς ὑπομένοντι βουλομένοις τὴν κεφαλὴν ἀποκοπῆσαι πελέκει, ὥστε τοὺς κληρονόμους κομισασθαι τὸ » ἔθλον· καὶ πολλὰκι ἀπογραφόμενος πλείους δικαιολογεῖσθαι » καθ' ὃ δίκαιότατος ἐστὶν ἕκαστος αὐτὸς ἀποτυμπανισθῆναι· ἔνθα » γραπτέον ἴσως, πρῶτος. » (Σημ. εἰς Ἑβραϊκ. Διατρ. σ. 330).

συχνότατα καταδικάζοντο οἱ Χριστιανοὶ εἰς τὸν ἱπποδρόμον ἢ παρεδίδοντο εἰς τὰ θηρία. Κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους τῆς αὐτοκρατορίας αἰχμάλωτοι ἐκ τῶν βαρβάρων καταδικάζοντο εἰς τοὺς μονομάχους. Ὁ λαὸς καταλαβανόμενος ὑπὸ φρίκης ἐκ τῆς ὄψεως τῶν Γερμανῶν ἐπέχαιρε βλέπων αὐτοὺς ἀλλήλουςφάζοντας. Δὲν ἦτο διόλου παράδοξον νὰ βλέπη τις φονευόμενος κατὰ πέντε καὶ δέκα καὶ εἰκοσι χιλιάδας. Οἱ γονεῖς τῶν θυμάτων ὄφειλον νὰ κοσμήσῃ τὰς οἰκίας αὐτῶν διὰ μυστίνης καὶ δάφνης εἰς ἐνδειξιν τῆς χαρᾶς αὐτῶν. Ὁ Τάκιτος ἱστορεῖ ὅτι ἐπὶ Κλαυδίου κατασφάγησαν δέκα ἐννέα χιλιάδες μονομαχῶν πρὸς τέρψιν καὶ διασκέδασιν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ! Τὰ θύματα, διερχομένου τοῦ αὐτοκράτορος ἔκρχον « *Χαίρε αὐτοκράτορ* » (*ave imperator*)! Οἱ μέλλοντες νὰ φονευθῶσι σὲ χαιρετῶσιν (*Morituri te saluant*)! Ὁ Πλίνιος ἐν τῷ εἰς Τραϊανὸν ἐγκωμίῳ ἀνισχύωντος ἀναφέρει ἐν τοῖς κατωρθώμασιν αὐτοῦ καὶ ὅτι δὲν ἀφῆκε ποτε τὸν λαὸν ἐστρημένον τῶν αἱμακροῦν θεαμάτων, ἀλλὰ γενναίως ἐφρόντισε νὰ παράσχῃ αὐτῷ σφαγὰς καὶ αἱμακροὺς ἀγῶνας. Ὁ ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Τίτος, ἵνα πανηγυρίσῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τὴν ἐορτὴν διέταξε νὰ ἐκτεθῶσιν εἰς βορὰν τῶν θηρίων τρεῖς χιλιάδες Ἰουδαίων!

Ἀλλὰ δὲν προξενεῖ τοσαύτην φρίκην ἡ θηριωδία τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ, ὅσην ἡ ψυχρότης τῶν φιλοσόφων μεθ' ἧς ὑπεστήριζον τ' ἀθέατα ταῦτα θεάματα. Ὁ Κικέρων δὲν θεωρεῖ τοὺς τῶν μονομάχων ἀγῶνας ἀξίους μομφῆς. Οἱ ἀγῶνες κατ' αὐτὸν ἦσαν ἐξαιρετικὸς σχολὴ ἐν ἣ ἐδιδάσκοντο νὰ περιφρονῶσιν τὸν θάνατον. Τὸ θάρρος τῶν μονομάχων, ἢ πρὸς τὸν θάνατον ἀδιαφορία, ἢ ὑποταγὴ αὐτῶν εἰς τὴν θέλησιν τοῦ ὄχλου καταδείκνυον τὴν δύναμιν νὰ ἐκτελέσῃ ἡ ἀσκήσις, ἢ συνήθεια καὶ ἡ ἔλλογος θέλησις! Εἰς τοὺς ἀποδοκιμαζόμενους τὰ θέατρα ταῦτα, ὡς ἀπάνθρωπα, ἔλεγεν ὅτι δὲν εἶχον δίκαιον, διότι εἰς τοὺς ἀγῶνας κατήρχοντο οὐχὶ οἱ καταδικασμένοι εἰς θάνατον!

Οἱ Ἕλληνες δὲν ἦσαν ὡς οἱ Ῥωμαῖοι θηριώδεις. Καὶ ὅμως καὶ παρ' αὐτοῖς εἰσῆχθη ὕστερον ἡ τῶν μονομάχων θῆξ. Οἱ ἀγῶνες τῶν μονομάχων ἐπὶ τῶν αὐτοκρατορῶν ἐξετάθησαν καθ' ἅπασιν τὴν ἀνατολήν. Ἐν Ἀθήναις ὅτε κατὰ πρῶτον ἐψηφίσθη νὰ εἰσχυθῶσιν, ὁ φιλόσοφος Δημόναξ πρότεινε νὰ ρίψωσι πρῶτον τὸν βῶμον τοῦ εἰλέου. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ συνέροσον εἰς τ' ἀπάνθρωπα θεάματα τῶν μονομάχων μεθ' ὅσας ἄλλοτε προθυμίας ἐφοίτων εἰς τὰ Διονύσια. Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1877.

Κ. ΝΕΣΤΟΡΙΔΗΣ.

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ Ο ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΣ.

Ὁ ἱδρυτὴς μιᾶς τῶν περικαλλεστέρων πόλεων τῆς Γερμανίας, τοῦ Μονάχου, Λουδοβίκος ὁ Α', ἀφειδῶς ἐδὲκπᾶν· ἐν ταῖς δαπάναις ὅμως αὐτοῦ εἶχεν

ὡς γνώμονα τὸ θεῖον ῥήτον τῆς ἐλεημοσύνης, διδὼν διὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ ἀγνοοῦσης τῆς ἀριστερᾶς τί ἐδίδετο ἢ ἂν ἐδίδετο τι· καὶ ἐνῶ οὐδεμίαν αἰτίαν ἀπειθυνομένην πρὸς αὐτὸν περὶ πάροχῆς χρηματικῆς βοήθειας ἀπερρίπτειτο, οὐχ ἦτιον ἐλίγισταί τούτων ἐγίνοντο γνωσταί· καὶ ἐν τούτοις συχνότατα ἐν ταῖς ἐφημερίαις ἀνεγράφετο ἐρμαθὲς ὄλος βρασιλικῶν δωρεῶν εἰς παντοίους σκοποὺς, αἵτινες δὲν ἦσαν ἢ ἐν πολλοστημόριον τῶν πραγματικῶν, οἱ δὲ κάτοικοι τοῦ Μονάχου ἀστειζόμενοι ἔλεγον ὅτι ὁ βασιλεὺς δαπανᾷ ὁσάκις γράφεται ἐν ταῖς ἐφημερίαις ὅτι ἐδὲκπᾶν.

Μιᾶ τῶν ἡμερῶν ὁ μέγας ἐκεῖνος μονάρχης ἐξῆλθε πεζῇ καὶ μόνος καὶ ἐτρόπη εἰς ἕνα τῶν συνήθων αὐτῷ περιπάτων. Ἐν συσκήῳ τινὶ πλατείᾳ ἐκάθησε, ἀποκαμῶν, ἐπὶ θρανίου, ἐφ' οὗ ἐκάθητο ἤδη καὶ νέος σπουδαστής, μελετῶν ὁ νέος σπουδαστής διέκοψε πρὸς στιγμὴν τὴν μελέτην ἐστράφη, προσέβλεψεν ἀδιαφόρως τὸν μονάρχην αὐτοῦ, ἀπέτεινε αὐτῷ τὸν βραχὺν χαιρετισμόν, ὃν πᾶς κάτοικος τοῦ Μονάχου προσεφώνει τοῖς συναντοῦσιν αὐτόν, καὶ ἐπανέλαβε τὸ ἔργον. Ὁ βασιλεὺς ἐκ τῆς βραχέως προσφωνήσεως καὶ τῆς ἀδιαφορίας τοῦ νέου ἐνόησεν ὅτι δὲν τὸν ἀνέγνωρσεν οὗτος· τοῦτο νῆχρηστῆσε τὸν βασιλέα, ὅστις διέκοψε τὴν μελέτην τοῦ σπουδαστοῦ διὰ τοῦ ἐξῆς διαλόγου.

ΒΑΣ.— Εἰσθε λίαν ἐπιμελῆς ἀφοῦ μελετᾶτε, καθ' ἣν ὄραν πάντες δειπνοῦσιν ὑμεῖς λοιπὸν δὲν πεινάτε;

ΣΠΟΥΔ.— Καὶ πρέπει νὰ τρώγῃ κανεὶς πάντοτε ὁσάκις πεινᾷ;

ΒΑΣ.— Ἐὰν ἐρωτᾶτε τὸν στόμαχόν μου, — μάλιστᾳ.

ΣΠΟΥΔ.— Καλῶς. Ἀλλ' ὁ στόμαχός σας ἐπλάσθη πολὺ διάφορος τοῦ ἰδικοῦ μου. Ὑμεῖς ἴσως δύνασθε νὰ τρώγητε ὁσάκις ἔχετε ὀρεξίν· ἀλλ' ἐγὼ ἔχω καὶ ἄλλας δαπάναις, ὥστε δὲν δύναμαι νὰ πράττω τοῦτο πάντοτε ὁσάκις μοὶ τὸ μνησεῖ ὁ στόμαχός μου.

ΒΑΣ.— Καὶ τί, ἔχετε — συγχωρήσατε τὴν περιέργειάν μου — τόσον ἐκτάκτους καὶ σπουδαίας δαπάναις, ὥστε δὲν δύνασθε νὰ τρώγητε πάντοτε, ὁσάκις ὁ στόμαχος σας ἐνθυμίζει τοῦτο;

ΣΠΟΥΔ.— Ἀγαπητέ μοι κύριε! Ἐν τῇ νεότητί σας βεβῶως δὲν ὑπῆρξατε πτωχὸς σπουδαστής καὶ διὰ τοῦτο ἤδη μετὰ τοιοῦτου ἐρωτᾶτε θυμασμοῦ. Μήπως νομίζετε ὅτι τὰ βιβλία, δι' ὧν σπουδάζω μοὶ ἔρχονται ἀπὸ τὸ παράθυρόν, ἀπληρωτῇ; ἔάν θέλω ν' ἀγοράζω βιβλία, πρέπει, ὁσάκις δύναμαι, νὰ μὴ τρώγῃ οὕτω δύναμαι νὰ ἐξακολουθῆσω τὰς σπουδὰς μου. Τοῦτο δὲ δὲν τὸ πράττω ὁσάκις ζεῦγος φράγ· κὼν ἀπομένει ἐν τῷ θυλακίῳ μου, ἀληθῆς περιουσία δι' ἐμέ!

ΒΑΣ.— (Ὁ βασιλεὺς ἐκπλαγείς ἐκ τῆς τοιαύτης ἀποκρίσεως, ἠρώτησε μετὰ συμπαθοῦς ἐνδιαφέροντος τὸ σπουδαστήν). Τόσον δύσκολοι εἶνε δι' ὑμᾶς αἱ σπουδαί;

ΣΠΟΥΔΑ. — Δι' ἐμὲ — ναί.

ΒΑΣ. — Ἀφοῦ λοιπὸν εἴσθε τόσον πτωχὸς καὶ δὲν ἔχετε κανένα ὑποστηρικτὴν, διατί δὲν ἀποτείνεσθε πρὸς τὸν βασιλέα Λουδοβίκον; Βεβαίως, εἰάν οὗτος ἐμάνθκνεν ὁποῖαν σπουδαιότητα ἔχει ἡ αἴτησις δι' ὑμᾶς ἤθελε πράξει κάτι ὑπὲρ ὑμῶν.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους ὁ νέος σπουδαστὴς δὲν ἦ δυνήθη νὰ κρατήσῃ τὸν γέλωτα. — Βεβαίως θὰ εἴσθε ξένος, διότι ἄλλως θὰ ἐγνωρίζετε ὅτι ὁ βασιλεὺς ἡμῶν δὲν εἶνε πιστωτικὴ τράπεζα. Ἐὰν θελήσω νὰ λάβω

συνδρομὴν, ὅπως ἀνέτως ζήσω χρειάζομαι 400 φράγκα. Δύναμι νὰ ζητήσω αὐτὰ παρὰ τοῦ βασιλέως. Παρὰ φιλαργύρου οὐδὲν δύναται τις νὰ λάβῃ!

Ὁ βασιλεὺς ὑπερφυχαριστήθη μαθὼν ὁποῖα ἰδέα ἐπεκράτει περὶ τῆς ἐλευθεριότητος του. Ἡ γέρθη, εἵπειν τὴν χεῖρα πρὸς τὸν νέον καὶ ἐρωτήσας ἔλαβε τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἀνεχώρησεν.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὁ γυμνασιάρχης Μονάχου πλήρης ψυχικῆς εὐθυμίας ὑπεδέχτο νέον τέκνον τῶν Μουσῶν, εἰς ὃ ἐνεχείρισεν τὴν κάτω ἐπιστολὴν ἧς οὗτος ἦν ὁ σπουδαστὴς τῆς πλατείας, ὅστις ἀποσφραγίσας τὴν ἐπιστολὴν ἀνέγνω :

Ἀγαπητέ μοι νέε φιλε.

Ἐπειδὴ ἐνα σπουδᾶσι ἀρέτως σοὶ χρειάζομαι 400 φράγκα ἐπαρεσιθήθητι νὰ δεχθῆς τὸ ποσὸν τοῦτο, δι' οὗ δύναμαι νὰ σὲ συνδράμω.

(Υπογ.) Λουδοβίκος ὁ Φιλάρργρος.

Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ΟΡΕΣΤΗΣ.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΣΧΑΗΜΑΝ.

Οὐχ ἦτον τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος καὶ τῶν τελευταίων κρίσεων αὐτοῦ φάσεων, ἐπικαλοῦσι

τὸ κοινὸν καὶ αἰ ἐν Μυκῆναις ὑπὸ τοῦ Δρος Σχλημαν γενόμεναι ἀνασκαφαί. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐπασχολεῖ ἀνακτοβούλια καὶ πολιτικοῦς, τὸ δὲ δευτέρον πρὸς ταῖς πρώτοις καὶ μεγάλην χορείαν ἤθεμα ἐν τοῖς σπουδαστηρίοις τῶν ἀσχολουμένων ἀρχαιομαθῶν, περιέλαβεν. Τὰ κορυφαία ὄργανα τῆς δημοσιογραφίας τῆς τε Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς συζητοῦσι μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ σχολιάζουσι τὰς ἀνακαλύψεις τοῦ ἀκαμάτου ἀρχαιοδίφου. Τὰ «εἰκονογραφημένα Νέα τοῦ Λονδίνου», ἐδημοσίευσαν τὴν

εἰκόνα τοῦ ἀνδρός, γράφοντα σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ ἑξῆς: «Δημοσιεύομεν τὴν εἰκόνα τοῦ κυρίου Σχλημαν εἰς δεῖγμα σεβασμοῦ πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν ἀξιειπείων αὐτοῦ προσπαθειῶν καὶ τῶν μεγάλων αὐτοῦ χρηματικῶν θυσιῶν καὶ κινδύνων, εἰς ἀποπεράτωσιν ἐπιμόχθων καὶ δαπανηρῶν ἀνασκαφῶν. Ἀξιοσημείωτον ἀληθῶς τὸ παράδειγμα αὐτοῦ, καθότι ὁ ἀνὴρ καὶ περ οὐδόλως τυχῶν ἀναπτύξεως διὰ φιλολογίαν ἢ ἀκαδημαϊκὸν ἐπάγγελμα οὐδὲ καθηγητὴς χρηματίας, κατέχεται ὑπὸ τοσοῦτου ζήλου, περὶ τῶν ἀπορρήτων εἰς τὸν Ὀμηρον».

Ἡ Ἀθηναῖ συναισθανομένη τὴν ἰσορᾶν αὐτῆς ἐντολὴν καὶ εὐθύνην, ὅπως παρέχῃ ἐκάστοτε εἰκόνας τῶν σημερινῶν ἐξόχων ἀνδρῶν, παρατίθησιν ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ τὴν εἰκόνα τοῦ Δρος Σχλημαν, ἐκφράζουσα συγχρόνως πρὸς τὸν ἀνδρα εὐγνωμοσύνην διὰ τε τὸν φιλελληνισμόν καὶ τὴν φιλεπιστημοσύνην αὐτοῦ.

Ἐν τῷ προσεχῆ ἡμῶν φύλλῳ θέλομεν δημοσιεύσει τὴν εἰκόνα τῆς κυρίας Σχλημαν, ἧτις μετέσχεν μετὰ τοῦ συζύγου τῶν κόπων καὶ τῆς φροντίδος περὶ τῶν ἀνασκαφῶν, ἐν τοῖς ἐπομένοις δὲ φύλλοις σειρὰν εἰκόνων τῶν κυριωτέρων τῶν ἐν Μυκῆναις εὐρεθεισῶν ἀρχαιοτήτων.

Ο ΤΑΡΑΞΙΑΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ.

Ἐν τινι κώμῃ πολλὰ ἐχούση ἐργαστήρια καὶ κομπὰς ἀγροτικὰς οἰκίας καὶ ἀπλὰς καλύβας, ἔξει τεχνίτης μετὰ τῆς συζύγου του ἔχων ἐννεαετὴ υἱὸν τὸν Λουδοβίκον, ὅστις ἦν ἀληθὴς ἡ μάλιστα τοῦ χωρίου. Τὰ ζῶα τῆς γειτονίας τὸν ἐγνωρίζον, ἀλλὰ

μακρὰν τῆς καλύβης τοῦ ἀγαθοῦ τεχνίτου ἦτο ἔργαστήριον κουρέως τινος ἠλικιωμένου, ὅστις ἐκέρδιζε πολλὰ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ξυρίζων καὶ κείρων τοὺς χωρικοὺς. Ὁ μαστρο Πέτρος ἦτο ἀγαθὸς γέρον, ἀλλ' οὔτε ἡ ἀγαθότης του οὔτε ἡ ἡλικία του ἠδύναντο νὰ τὸν προφυλάξωσι τῶν ἀνοησιῶν τοῦ Λουδοβίκου. Ὁ κουρέυς εἶχε κομπὸν κῆπον ὀπισθεν τῆς οἰκίας του,

δὲν εἶχον νὰ εἴπωσι καλὸν περὶ αὐτοῦ, ἅμα ἔβλεπον δὲ αὐτὸν ἐγίνοντο ἄνω κάτω. Οἱ πέτεινοι καὶ ὄρνιθες ἔφευγον ταχύτατα ἅμα ὡς οὗτος ἐφάνετο καὶ αἰνῆσαι ἐπιπτον ἐν τῷ ὕδατι, αἱ δὲ χῆνες ἐξέβηλον κρουγὰς φοβεράς. Ἐκ τούτων ἐννοεῖ τις ὅτι ὁ Λουδοβίκος δὲν ἠγχαπᾶτο ἐν τῷ χωρίῳ ἀλλ' ἀπεναντίας ἐθεωρεῖτο, παρ' ἀνθρώπων καὶ ζῶων ὡς ἀληθὴς βίβρανος. Οὐχί

καὶ ἐν τῷ κήπῳ τούτῳ, ὑπῆρχε μεγαλοπρεπὴς μηλέα ἧς οἱ καρποὶ πολλάκις διήγειρον τὴν ὄρεξιν τοῦ Λουδοβίκου. Καθὼς προέβαιεν ἡ ἐποχὴ οἱ καρποὶ ἐκοκκίνιζον καὶ ἔλαμπον τοσοῦτον εἰς τὸν δόνοντα ἥλιον, ὥστε ἠεθίζον λίαν τὴν ὄρεξιν τοῦ Λουδοβίκου νὰ ἀρπάξῃ μερικοὺς. Ὁ πειρασμὸς ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν κα-

θίστατο ισχυρότερος, ώστε οὐδὲν ἄλλο ἐπὶ τέλους ἐσκέπτετο ἢ πῶς νὰ κατορθώσῃ τὴν κλοπὴν.

Ἡμέραν τινα διερχόμενος τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ κουρέως εἶδεν αὐτὸν ξυρίζοντα ἕνα ἐκ τῶν πελατῶν του· εὐθὺς τρέχει, πηδᾷ τὸν περίβολον καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸν κήπον, ἀμέσως δὲ καὶ ὑπὸ τὴν μηλέαν, ὅπου ἤρχισε νὰ γεμίζῃ τὰ θυλάκια του ἐκ τῶν ὠραίων τῆς καρπῶν, τοσαύτη δὲ ἦτον ἡ βία του ὥστε δὲν ἠννόησε ὅτι ἔπεσε τὸ ρινόμακτρον του ἐφ' οὗ ἡ μήτηρ του εἶχε κεντήσῃ δλόκληρον τὸ ὄνομά του. Πληρώσας τὰ θυλάκια του, ἐξῆλθε ταχέως νομίσας πλέον ὅτι κατώρθωσεν ἀπαρτηρήτος νὰ μαδῆσῃ τοὺς καλλιτέρεους καρποὺς ἀπὸ τῆς μηλέας τοῦ μαστρο-Πέτρου.

Ἡμέρας τινος ὑστερον ἡ μήτηρ του τῷ λέγει: νὰ κόψῃς τὰ μαλλιά σου, διότι ἤξησαν πολὺ, πήγαινε εἰς τὸν μαστρο-Πέτρο. Ὁ Λουδοβίκος γινώσκων βεβαίως τὸ κατόρθωμά του, ἔφερεν ἀντιρήσεις τινάς, ἀλλ' ἠναγκάσθη νὰ ὑπάγῃ, μὴ τολμήσας μόνος μολτακῦτα, ἀλλὰ προσλαβὼν καὶ ἕνα ἐκ τῶν φίλων του.

Ὁ μαστρο-Πέτρος τὸν ἐδέχθη ὡς κατὰ τὸ σὺνθητες, εὐπροσήμερος, καὶ λάλος. Ὁ Λουδοβίκος ἀνέπνευεν ἀνετώτερον καθύσον ἢ ἐργασία ἐπρωχώρει καὶ ἔλεγε καθ' ἑκυτὸν βέβαια οὗτος οὐδὲν ἐνόησεν. Ἀλλ' ἀφοῦ πληρώσας, διευθύνετο πρὸς τὴν θύραν, ὁ κουρέως τῷ λέγει.

— Περίμενε μίαν στιγμὴν, ἔχω κάτι νὰ σοῦ δώσω, καὶ ἀνοίξῃς κιβώτιον, ἐξάγει κἀνίστρον πλήρες μήλων.

— Ἐνόησα ὅτι σ' ἀρέσουν πολὺ τὰ μῆλα, καὶ διὰ τοῦτο ἐσκέφθη νὰ σὲ δώσω μερικά νὰ τὰ φάγῃς ἡσυχα εἰς τὴν οἰκίαν σου.

Ὁ Λουδοβίκος τὸν ἐβλέπε μετ' ἀπορίας, κατώρθωσεν ὅμως νὰ τῷ εἴπῃ εὐχαριστῶ. Εἶτα ἐξῆλθε τοῦ ἐργαστηρίου τρέχων. Φθὰς οἱκοὶ ἔτρεξεν εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἀνέτρεψε τὸ κἀνίστρον ἐπὶ τῆς κλίνης του, ἀλλὰ εἰς τὸ βάθος τοῦ κἀνίστρον τί βλέπει ἔντρομος; τὸ ρινόμακτρον του. Ἦτο κηκρωτότατον καλῶς διπλωμένον, καὶ τὸ κέντημα τὸ φέρον τὸ ὄνομά του, καταφανές· ὥστε ὁ Λουδοβίκος ἐνόησεν ὅτι ὁ μαστρο-Πέτρος ἐγίνωσκε τὰ πάντα. Δυνατοὶ ἔκδοσιμοι δὲν θὰ παρήγαγον ἐν ἑκυτῷ τοσαύτην ἐντύπωσιν ἢ ὅσην τὸ δαίμα τούτου τῆς ἀγαθότητος· ἐκυριεύθη ὑπὸ αἰσχύνης, καὶ καθήσας χυμὴ ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

Εἶτα ἀμέσως ἠγέρθη, ἔτρεξεν εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ μαστρο-Πέτρου. Οὗτος τὸν περιτήρησεν, εἶδεν ὅτι εἶχε κλαύσει, καὶ ἔπειθεν αὐτῷ περιπαθῶς τὰς δύο χεῖρας· ἔπειτα τῷ ὤμιλησε διὰ μικρῶν καὶ ἔκτοτε ἀληθῆς μεταβολὴ ἐπῆλθεν εἰς τὸν Λουδοβίκον.

ΕΞ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ ΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑ:

(Συνέχεια, ἴδε ἀριθ. 7).

Ἡ πόλις αὕτη κατατάσσεται μετὰ τὴν Ἰεδῶ περιέχουσα τοὺς περισσότερους τῆς Ἰαπωνίας ἐμπορικοὺς οἴκους. Ἐπεσκέφθη ἀποθήκας μετὰξῆς ἐν αἷς ὑπηρετούντων πλέον τῶν 200 ὑπαλλήλων. Δὲν ἔχουσι τὴν συνήθειαν νὰ ἐκθέτουσι τὸ εἶδος τοῦ ἐμπορεύματος ἐπὶ τῶν παρὰθῶν, εἰσέρχονται, ἐν τῷ καταστήματι καὶ ἐκεῖ δύο ἢ τρεῖς ὑπάλληλοι προσέρχονται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν σας, ἀφ' οὗ πίνετε τὸ ἄμα τῆ εἰσόδου σας προσφερθὲν ἡμῖν τέτον.

Ἐν ἀπάσῃς ταῖς οἰκογενεαῖς παρασκευάζουσι καθ' ὄλον τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας τέτον ἐλαφρότατον πίνοντες αὐτὸ ἄμα ὡς χύσωσιν ἐν τῷ ἀγγεῖῳ τὸ ζέον ὕδωρ.

Ἐν Ὀζάκῃ ἐπεσκέφθη πολλὰ τεῖτοπωλεῖα ἐν τισὶ τῶν ὁποίων ἀπαντᾷ τις τύπον τῶν ἀνατολικῶν χανίων· εὐρίσκει τις τύπον δι' αὐτὸν καὶ διὰ τὸ ζῶον του. Ὅλα τὰ δωμάτια εἶναι τοῦ αὐτοῦ μεγέθους χωρίζομενα ἀλλήλων διὰ ξυλίνων κινητῶν τοίχων. Οἱ κοιτῶνες δὲν περιέχουσιν ἢ μεγάλην ψάθην καλύπτουσαν ἅπαν τὸ ἔδαφος. Καθ' ἑσπέραν προσφέρεται τῷ ἄδιδόρω στρωμνῇ, προσκέφαλον καὶ κάλυμμα ἀφαιρούμενα τὴν πρωΐαν. Ἐν τισὶ τούτων κειμένοις παρὰ τὴν θάλασσαν δύναται τις νὰ προμηθευθῇ ἀρίστους ἰχθεῖς, διότι τὰ καταστήματα ταῦτα κατέχουσι μικρὰ ἰχθυοτροφεῖα ἐν οἷς ἱκανοὶ ἰχθῆς τρέφονται διαρκῶς. Ἐν τούτοις ἡ συνήθης τῶν τροφῆ εἶναι πτηνὰ, ὄρυζα, ὡὰ, λάχανα καὶ καρποί.

Ἀπὸ τοῦ Η' μέχρι τοῦ ΙΒ' αἰῶνος ἐν Ὀζάκῃ εὐρίσκοντο αἱ κατοικίαι τῶν μικάδο. Ἐπεσκέφθη τὸ ἀνάκτορον ἐν τῷ κτώκον, καίτοι ἐντὸς δάσους δύο λεύγας μακρὰν τῆς πόλεως, καὶ ἂν καὶ ἐν εἰρηματικῇ εἶναι ἀκόμη μνημεῖον ἀξιόλογον τῆς τέχνης καὶ τῆς δυνάμεως ἦν ἐκείνην οἱ Ἰάπωνες ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐποχῇ. Μετὰ τὰς πυραμίδας τῆς Αἰγύπτου δὲν εἶδον ἄλλο κτίριον τόσῳ στερεὸν καὶ τόσῳ κολοσσοῦσαν ὅσῳ τὰ ἐξωτερικὰ ταῦτα τεῖχη ἔχοντα περιφέρειαν λεύγης· οἱ γωνιαῖοι λίθοι ἔχουσιν ὄγκον δωμάτιου. Ἡ θῆα ἢ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ πρώτου πύργου, εἶναι ἐκτεταμένη καὶ ἐκ τῶν γραφικωτέρων. τὸ δάσος εἶναι μέγα, ἀλλ' ἤδη παρημελημένον· εὐρίσκονται ἔτι ἐν αὐτῷ τεχνητὰ λίμναι, κομψαὶ γέφυραι, σκιᾶδες καὶ πράσινοι λόφοι ἀπειράριθμοι πλὴν οὐδ' ἴχνος τῶν ἀνθῶν ἅτινα ἐκδόμουν τὴν αυτοκρατορικὴν ταύτην κατοικίαν. Ἐκ τοῦ ἀνακτόρου τούτου φαίνεται ἡ πόλις τοῦ Κιότο, χρηματίσασα πρωτεύουσα τῶν Μικάδο ἀπὸ τοῦ ΙΒ' αἰῶνος μέχρι τοῦ ἔκρον τοῦ 1869.

Ἡ πόλις αὕτη καίτοι ἐπὶ κοιλάδος ὠχρρομένης πνυχθόθεν ὑπὸ λόφων καὶ ποταμῶν· δύναται τις νὰ ὀνομάσῃ τὴν ἐπαρχίαν ταύτην κήπον τῆς Ἰαπωνίας διότι ἐκτὸς τοῦ προσόντος τῆς καλλονῆς καίτοι καὶ εἰς θέτιν προφυλακτομένην, ὑπὲρ πάν

ἄλλο μέρος τῆς αυτοκρατορίας, ἀπὸ τὰς θεάλλας καὶ τοὺς σεισμούς. Ἐνταῦθα ἀναπτύσσεται τελείως τὸ τέτον, ἢ μωρέα, ὁ θάμβος, πληθὺς καρποφόρων δένδρων καὶ ὠραιωτάτων λαχάνων. Ἐπίσης καλλιεργουσι μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας τὴν κριθὴν καὶ τὴν ὄρυζαν ἕνεκα τῆς εὐκολίας τοῦ ποτίσματος, ἢν ἔχουσι διὰ τῶν πέριξ ῥυάκων. Ἐπὶ τῶν λόφων εὐρίσκονται πεῦκαι, κέδροι, δάφνη καὶ βυμβοῦ· ἐν ταῖς κοιλάσι φυτὰ ἀναρχόμενα, δένδρα ἀειθαλῆ, ἄγρια μωρέα, ληρία καὶ κημέλι. Αἱ ὄδοι καὶ αἱ τρίβοι εἰσὶν περικεκαλυμμένα ἐξ ἴων, ἀλλὰ πολὺ ἄλιγα αὐτῶν εὐωδιάζουσι. Οἱ καρποὶ ἐπίσης ὡς τὰ κεράσια, τὰ δαμάσκηνα, τὰ ροδάκινα, ἂν καὶ ὠραιότατοι τὴν ἔρασιν ὑστεροῦσι πολὺ τὴν γαῖαν, καὶ τὰ πτηνὰ, ἂν καὶ κάλλιστα κατὰ τὰ χρώματα σχεδὸν οὐδὲν κελδοῦσι.

Καθ' ἀπάσας τὰς εὐφόρους κοιλάδας τὸ ἔδαφος εἶναι θαυμασίως καλλιεργημένον. Μηνὶ Ἀπριλίῳ ἢ χλόη εἶναι θαυμασίως ἢ θρώμη καὶ ἢ κριθὴ σπαρέντα μηνὶ Νοεμβρίῳ, εἶναι ἔτοιμα σχεδὸν εἰς θέρος. Ὁ αἶτος εἶναι ἐσπυρμένος κατὰ σειρὰς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων αὐξάνουσι σειρικὴ κυάμων. Σπείρουσι τὸν ἀρχόσιτον κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον καὶ τὸν συνάγουσι τὸν Σεπτέμβριον· κατὰ τὴν αὐτὴν περίπου ἐποχὴν μετὰ τοῦ θάμβου. Πλὴν οἱ σημαντικώτεροι ἀγροὶ εἶναι οἱ τῆς ὄρυζης, ἐκ δὲ τῆς ἐπιτυχίας ἐσοδείας αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἡ ζωὴ ἑκατομμυρίων κατοίκων καὶ ἡ εὐτυχία τόσων νεκρῶν· διότι καὶ οἱ Ἰάπωνες ὡς καὶ οἱ Κινέζοι προσφέρουσι δῶρα, ὄρυζαν θραστήν, εἰς τοὺς νεκροὺς των.

Πλὴν ἂς ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸ Κιότο. Εἶπομεν ὅτι ἄλλοτε ἦτο ἡ πρωτεύουσα τῶν Μικάδο. Ἐνταῦθα κατὰ πρώτην φοράν Κινέζοι Ἰσραεῖς εἰσήγαγον τὴν λατρείαν τοῦ Βούδα, καὶ ἔκτισαν τὸν μεγαλύτερον τῆς αυτοκρατορίας νῦν περιλαμβανόντα τριάκοντα τρεῖς χιλιάδας τριακόσια τριάκοντα τρία μεγάλα εἰδωλα πλῆστον τῶν ὁποίων εὐρίσκονται ἄπειρα μικρά. Ἀλλὰ τὸ Κιότο περιλαμβάνει ἐξ ἑξακτῶν νεοῦ καὶ πρὸ τινων ἔτι ἑτῶν ἐνέκλειεν εἰς τοὺς κόλπους του περὶ τὰς ἐξήκοντα χιλιάδας Ἰσραεῖν καὶ μοναχῶν. (ἀκολουθεῖ).

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Z O A

ΚΕΦ. Ι'. — ΠΩΣ Ο ΝΟΥΣ ΑΝΟΚΤΑ ΓΝΩΣΕΙΣ.

Ἡ *Audra Bridgman*.

Εἶπομεν νῦν τινα περὶ νεανίδος ἥτις πάσας τὰς γνώσεις αὐτῆς ἐκ μιᾶς μόνης τῶν αἰσθησῶν ἐπορίσαστο, τῆς ἀφῆς· αὕτη εἶναι ἡ *Audra Bridgman*. Διετῆς τὴν ἡλικίαν ἠσθῆναισθε ἑαρέως, καὶ ἡ ἀσθῆναισθε αὐτῆς πολὺν διήρκεσε χρόνον. Ὅταν θεραπεύθη εὐρέθη ὅτι ἦτο τυφλὴ καὶ κωφῆ, ὅτι δὲ οὕτε γαῖαν

εἶχεν οὐτε ὄσφρησιν· μόνη ἢ ἀφῆ ἀπέμενε αὐτῇ. Ἀλλ' εἶχε νοῦν ἄγρυπνον, ὥστε διὰ τῆς ἀφῆς ἐξεύρισκε τὴν κατάστασιν τῶν περὶ αὐτὴν πραγμάτων.

Τοὺς ἀνθρώπους ἐγίνωσκεν ἔμπομένη αὐτῶν. Ἠγάπα πολὺ τὴν μητέρα τῆς, οὐδέποτε ταύτης ἀποχωρίζομένη ἠκολούθει ταύτην περὶ τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπειράτο νὰ κάμῃ πράγματα ἀκριβῶς ὅπως ἡ μήτηρ τῆς, τοῦτο δὲ ἐμάνθανε ἀποτομένη τῶν βραχιόνων καὶ χειρῶν τῆς μητρός ἐνῶ ἐποίει ταῦτα, ὅπως ἐξεύρη πῶς τὰ ἐπραττεν. Οὕτω ἔμαθε νὰ πλέκῃ, ὅπερ ἦν μεγάλη εἰς αὐτὴν παρκαμυθία, διότι δὲν ἐπεθύμει νὰ διατελῇ ἐν σκηνῇ.

Εὐγενῆς ἰατρός, ὅστις διηύθυνε ἀσπυλον τῶν τυφλῶν ἢ βοστώνη, ἤκουσε περὶ τῆς *Audra*, καὶ μετέβη πρὸς ἐπίσκεψίν τῆς, πείσας τὴν μητέρα τῆς νὰ ἐπιτρέψῃ νὰ τὴν παραλάβῃ εἰς τὸ ἀσπυλον. Ἐν τῷ ἀσπύλῳ ἡ *Audra* δὲν ἠρέσκετο καταρχὰς, ἀλλ' ἔπειτα λίαν ἀσμένως διέμενε.

Ἐκεῖ ἤρξατο μανθάνουσα πολλὰ, ἰδοὺ δὲ πῶς ὁ διδάσκαλος ἐδίδασκεν αὐτὴν. Ἔθετεν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς διάφορα πράγματα, κοχλιάρια, κλειδάς, βιβλία κλ. Ἐισστον ἀντικείμενον ἔφερεν ἐπιγραφὴν ἐν ἀναγλύφῳ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Διὰ τῶν λεπτῶν ἄκρων τῶν δακτύλων τῆς ἔφαυε ταῦτα, σκεπτομένη διὰ τοῦ νοῦς τῆς πῶς ταῦτα εἶχον. Εἶτα αἱ ἐπιγραφὴ καὶ τὰ ἀντικείμενα ἐτίθεντο ἐνώπιόν τῆς, ἀλλὰ χωρισμένα ἀλλήλων. Μετὰ μικρὰν γύμνασιν, ἔμαθε νὰ θέτῃ τὰς ἐπιγραφὰς ὀρθῶς ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων.

Καθ' ὄλον τὸν χρόνον τούτον δὲν ἐγίνωσκεν ὅτι αἱ πινακίδες αὐταὶ εἶχον τὰ ὀνόματα τῶν ἀντικειμένων ἐπ' αὐτῶν. Ἐὰν ἦτο μόνον τυφλὴ ἤθελε μάθει τοῦτο ἀμέσως, διότι θὰ τὸ ἔλεγον εἰς αὐτὴν· ἀλλὰ μετ' ἄλιγον αὕτη ἔσχε τὴν ἰδέαν ταύτην ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῆς. Ἐθῆλχθη ἐπὶ τούτῳ, διότι οὕτω εὖρε τρόπον νέον γνώσεως, καὶ ἀνακοινώσεως εἰς ἄλλους περὶ τῶν πραγμάτων.

Νῦν δὲ αἱ γνώσεις τῆς *Audra* ταχέως κῆξαν. Τὰ γράμματα ἦσαν κεχωρισμένα, καὶ τὰ ἔθετεν ὁμοῦ οὕτως ὥστε νὰ συλλοβίξῃ κοχλιάριον, κλειδα κλ. Ταῦτο πολὺ ἔτερεπεν αὐτὴν. Ἐνίοτε ἐπὶ ἀπροσέκτως ἐτίθει τὰ γράμματα ἐσφαλμένως, ἐπληττε χαριέντως τὴν δεξιὰν αὐτῆς διὰ τῆς ἀριστερᾶς εἶτα δὲ ὅταν τὰ γράμματα ὀρθῶς ἐτίθεντο ἔφαυε τὴν κερκλήν, ὡς ὁ διδασκάλος τῆς ἐπραττεν ὅταν εὐχαριστεῖτο ἐκ τῶν παρ' αὐτῆς ἐκτελουμένων.

Μετ' οὗ πολὺ ὁ διδάσκαλος ἐδίδαξε τὴν *Audra* νὰ μεταχειρίζεται τοὺς δακτύλους αὐτῆς εἰς συνουσίαν, ἐξέμαθε δὲ ἐν βραχεὶ χρόνῳ νὰ ποιῇ ὅλα τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου τῶν δακτύλων, ὅπερ προβαίνουσα τῆς· πραγματικῶς τούτης θὰ παραθέσωμεν. Ἐλάλει δὲ μετ' ἄλλων γινωσκόντων τὸ ἀλφάβητον τοῦτο. Ὅταν εἶχε νὰ εἴπῃ τε εἰς τινα ἐποίει τὰ γράμματα διὰ τῶν δακτύλων τῆς, ἐνῶ τὸ πρὸς ὁ ἐλάλει πρόσωπον θεωρεῖ αὐτὴν. Ἀλλὰ πῶς νομίζετε κατώρθου νὰ ἐννοῇ ὅταν τὸ πρόσωπον τοῦτο

ἔλεγε τι πρὸς αὐτὴν διὰ τῶν δακτύλων; Αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ τοὺς δακτύλους του, ἀλλ' ἠδύνατο νὰ τοὺς αἰσθανθῇ. Ἐμάνθηνεν δὲ ὡς ἐξῆς τί ἐλέγετο πρὸς αὐτὴν: μετὰ προσοχῆς καὶ ταχύτητος διέπερα τοὺς δακτύλους της ἐπὶ τῶν ἐκείνου μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος μεθ' ἧς καὶ τὰ γράμματα. Καταπληκτικὸν ἦν τὸ βλέπειν πόσον ταχέως ἡ ψυχοὺς τῶν δακτύλων της ἔλεγεν εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῆς τί γράμμα ἐγένετο, καὶ πόσον ταχέως ἠδύνατο νὰ συνδιχλέγηται μετ' ἄλλων.

Ἡ Λαῦρα ἔμαθε πλείω ἐν τῷ ἀσύλῳ ἢ ὅσα δυνάμεθα νὰ υποθέσωμεν δύναται τις νὰ μάθῃ διὰ μιᾶς μόνης αἰσθήσεως τῆς ἀφῆς. Τινὲς ἔχοντες καὶ τὰς πέντε αὐτῶν αἰσθήσεις δὲν γνωρίζουσιν ὅσα αὕτη ἔμαθεν. Ἐμαθε νὰ γράφῃ, ἀρρασκομένη λίαν εἰς τὸ γράφειν καὶ τὸ πλέκειν. Διὰ τῆς γραφῆς ἠδύνατο νὰ θέτῃ τὰς σκέψεις τοῦ φιλέργου αὐτῆς νοδὸς ἐπὶ τοῦ χάρτου, ὥστε ἔστροι νὰ τοὺς ἀναγινώσκωσιν, καὶ ἐνῶ ἐκάθητο μόνῃ σκεπτομένη ἀπασχόλει τὰ δάκτυλα αὐτῆς πλέκουσα.

Καὶ τοὶ ἡ Λαῦρα δὲν εἶδε ποτὲ ὠραία πράγματα, οὐδὲ ἤκουσεν ἤχους εὐαρέστους, ὡς ἡμεῖς πάντοτε, ἦτο λίαν εὐθυμὸς καὶ ἀστεία. Ἠγάπα νὰ παίξῃ μετὰ τὴν κοῦκλαν της καὶ ὡς οἱ ἐν τῷ ἀσύλῳ παῖδες εἶχον δεξιμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν διὰ ταινίας, καὶ αὕτη ἔδρασε οὕτω τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς κοῦκλας της, καὶ ἄλλα δὲ δι' αὐτῆς παιγνίδια ἐποίει.

Μετὰ παρέλευσιν χρόνου τινος ἀφοῦ ἦν ἡ Λαῦρα ἐν τῷ ἀσύλῳ ἡ μήτηρ της ἤλθε νὰ τὴν ἴδῃ. Δὲν ἐγνώρισε κατ' ἀρχὰς αὐτὴν, νομίσασα ὅτι ἦτο τις ξένη, ὡς ἐκ τούτου οὐδὲ ἤθελε νὰ τὴν πλησιάσῃ. Ἡ μήτηρ της, τῇ ἔδωκε κομβολόγιον ὅπου ἐτυνεύιζε νὰ φορῇ ὅταν ἦν ἐν τῇ οἰκίᾳ. Τὸ ἔλαβε, καὶ ἀμέσως τὸ ἐφόρεσε εἰς τὸν λαϊμόν της, μεγάλην δεικνύουσα χαρὰν, ἣν ἐξέφρασε διὰ τῆς τῶν δακτύλων γλώσσης της, εἰποῦσα πρὸς τούτους ὅτι ἐγίνωσκε πόθεν ἤρχετο. Τότε δὲ ἐπλησίασε καὶ ἡ μήτηρ της τὴν ἐφίλησε, καὶ ἀμέσως ἡ Λαῦρα ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρός της ἀναγνώρισασα τὸ φιλῆμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πολλάκις τῇ ἔδοθη. Ὅταν ἡ μήτηρ της ἀπεχώρησεν ἠσθάνθη θλίψιν καὶ ἤθελε νὰ ἀπέλθῃ μετ' αὐτῆς, ἀλλ' ἐπειτα ἐπροτίμησε νὰ διαμαρτῆν ἐν τῷ ἀσύλῳ ἵνα πλείω ἐμάθῃ.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Θ ε δ ς. Πιστεύω εἰς τὸν Θεόν, ἰδοὺ ὠραία καὶ συγχρόνως καλὴ φράσις: ἀλλὰ τὸ ἀναγνωρίζειν τὸν Θεὸν οὐκ οὐκ φαίνεται, τοῦτο ὄντως ἀποτελεῖ τὴν ἐπίγειον εὐτυχίαν. . . Δυνάμεθα νὰ μὴ ἀναγνωρίσωμεν ἐν τῷ οὐρανῷ, τῷ κερανοῦ καὶ τῇ θύλλῃ τῆς γαιτοῦσιν ὑπερτέρως τινος δυνάμεως; καὶ ἐν τῷ μύρῳ τῶν ἀθέων καὶ τῆς δροσερατῆς τῆς αὔρας πνοαῖς ἀξίεραστον ὅσον κατερχόμενον μέχρις ἡμῶν; (Goethe.)

— Τὸ κυριώτερον, τὸ πρῶτον οὕτως εἰπεῖν, ἀντικείμενον τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν εἶναι τὸ νὰ ἀνακαλύψῃ τις τὰς αἰτίας τῶν φαινομένων μέχρι τῆς πρωτίστης αὐτῶν ἀρχῆς ἣτις θεοὺς δὲν εἶναι μηχανικὴ, καὶ ὅχι μόνον νὰ ἐξηγήσῃ τὸν μη-

χανισμόν τοῦ κόσμου ἀλλὰ πρὸ πάντων νὰ λύσῃ ζητήματα οἷα τὰ ἐξῆς. Πῶς συμβαίνει ὥστε ἡ φύσις νὰ μὴ πράττῃ οὐδὲν ἐπὶ ματαίῳ, καὶ πόθεν προέρχεται ἡ τῆς; καὶ ἡ καλλονὴ αὕτη ἦν ἀπαιτῶμεν εἰς τὸ συμπαιθεῖν; Πῶς συμβαίνει ὥστε τὰ σώματα τῶν ζῴων νὰ γίνονται μετὰ τῶς τῆς, καὶ πρὸς τῆς σκοπὸν σνηρολογηθῆσαν τὰ διάφορα αὐτῶν μέρη;

Μήπως ἐπλάσθη ὁ ὀφθαλμὸς ἄνευ τῆς ἐπιστήμης τῆς ὀπτικῆς; καὶ τὸ οὐ: ἄνευ τῆς γνώσεως τῆς ἀκουστικῆς; (Νεύτων.)

— Δύναται νὰ ὑπάρξῃ γελειοδέστερον πρᾶγμα, ἔλεγε ποτε ὁ Πασχάλ, ἀπὸ τὸ νὰ ἔλῃ τὸ δικαίωμα εἰς ἄνθρωπος νὰ μὲ φωνεύσῃ, διότι κατοικεῖ ἐντεθεὶν τοῦ ποταμοῦ, καὶ διότι ὁ ἡγεμὼν τοῦ ἔχει πόλεμον μετὰ τὸν ἰδικὸν μου, μολονσὶ δὲν ἔχω τίποτε μετὰ αὐτόν; . . . — Διὰ τί μὲ φωνεύεις; — Αἶ: διὰ τί; δὲν κατοικεῖς εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ ποταμοῦ; Φίλε μου, ἐὰν κατῶκες ἀπ' αὐτοῦ τὸ μέρος, θὰ εἴμην φωνεύς, τότε θὰ ἦγα ἄδικον νὰ σὲ φωνεύσω τοιοῦτοτρόπως: ἀλλ' ἀφοῦ κατοικεῖς τὸ ἄλλο μέρος, ὅχι μόνον δὲν εἶμαι φωνεύς, ἀλλ' εἶμαι γενναῖος, καὶ τοῦτο εἶναι δίκαιον.

— Ἀ γ γ ι ν ἄ ρ α ι. Φοιτοῦργὸς τις τῶν περὶ τῆς Νάντης ἔκαμε σπουδαίαν ἀνακάλυψιν, περὶ τοῦ τρόπου τοῦ νὰ γίνονται αἱ ἀγγινάρα ὑπερμεγέθει.

Ὅταν ὁ καρπὸς σχηματισθῇ καὶ φθάσῃ τὸ μέγεθος ὡς, χαράττει εἰς τὸ στέλεχος βαθύ χάραγμα, ὅπου ἀφίρει τὸν χρομὸν νὰ ἐκρέθῃ, ἐμποδίζον αὐτόν νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ καρποῦ.

Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἡ ἀγγινάρα φθάνει μέχρις ἐξήκοντα ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου.

Δύναται τις προσέειν νὰ δώσῃ εἰς ὅλα τὰ φύλλα τοῦ καρποῦ τὴν τρυφερότητα καὶ λοιπὰς ἰδιότητας, ἃς τὰ ἐσωτερικὰ μόνον φύλλα κέκτηνται.

Πρὸς ἐπιτυχίαν τούτου, πρέπει νὰ περικαλοφθῇ ὁ ἀρτιφοῦς καρπὸς διὰ μαύρου ὑράσματος.

Εἶναι ἄλλως γνωστὸν, ὅτι δένοντες τὰ σαλατικὰ χόρτα καὶ προφυλάττοντες ταῦτα ἀπὸ τὸν ἥλιον, διατηροῦμεν τὰ φύλλα αὐτῶν λευκὰ καὶ τρυφερά.

Διὰ τὸν αὐτὸν λοιπὸν λόγον προφυλάσσετε τὸν καρπὸν τῆς ἀγγινάρας ὑπὸ σκιάν, θέλομεν ἐπιτύχειν νὰ ἔχωμεν αὐτὸν τρυφερόν καὶ νοστιμώτατον.

Ἀόσις Αἰνιγματος Γ'.

Χτός—Ἴος—Ἴον—ὄν.

Ἔλοσεν δὲ τοῦτο οἱ κκ. Παρασκευᾶς (Ἀθήναις). Ν. Κ. Φ. (Πειραιεῖ), ἐπίσημ. Γ. Β., Δ. Π. Κοοβελάς, Μ. Γεννάδης, Δ. Ε. Παλλῆς, Μ. Δ. Σιγάλας, Ἀχ. Π. Ἀντωνιάδης, Ἀλ. Κ. Βοτζάνος, Ὀρέστης, Α. Σουτάνης, Δ. Χ. Βουρνάζος, Ἰω. Εὐκλείδης, Χ. Θ. Δαραλέης, Ι. Ν. Κιγκάδης, Ε. Μακρῆς. Αἱ κυραὶ Κ. Ζάν., Ἐλ. Δερῆκα, Ἰπατ. Δ. Χαραμῆ (Ἀθήναις). Δ. Ι. Π., Μ. Δ. Χρυσοφίδης (Πειραιεῖ), Π. Ν. Ρόδιος, Γ. Σ. Μαυρογορδάτος (Σύμφ). Π. Κ. Γουλιμῆς (Μεσολογ). Π. Ι. Μαλιβύτης, Ι. Ν. Χαϊδόπουλος, Χαρ. Α. Κανελλόπουλος, Κ. Θ. Παπαλουκᾶς (Πάτρας). Λουίζα Α. Λασκαράτου (Κερκίρα). Γ. Δ. Βεϊνόγλου (Σμύρνη).

Ἀόσις Γρίφου 4.

Μ—δ—εν—α—π—Ρ—τουτελ—ους—μα—Κ—ριζα.

• Μῆδὲνα πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε. •

Ἔλοσεν αὐτὸν οἱ κκ. Ν. Κ. Φ. (Πειραιεῖ), Π. Ν. Ρόδιος (Σύμφ). Γ. Β., Δ. Π. Κοοβελάς, Μ. Γεννάδης, Ἀρ. Σκαλιστήρης, Ἀχ. Π. Ἀντωνιάδης, Ἀλέξ. Κ. Βοτζάνος, Ὀρέστης, Α. Σουτάνης, Δ. Χ. Βουρνάζος, Ἰω. Εὐκλείδης, Ν. Θ. Καρέκλης, Χ. Θ. Δαραλέης, Κ. Δ. Καλλιωντζῆς, Ι. Ν. Καγκάδης, Ν. Κιάπης, Ε. Μακρῆς (Ἀθήναις). Δ. Ι. Π., Μ. Δ. Χρυσοφίδης (Πειραιεῖ). Π. Κ. Γουλιμῆς (Μεσολογ). Γ. Σ. Μαυρογορδάτος (Σύμφ). Π. Ι. Μαλιβύτης, Ι. Ν. Χαϊδόπουλος, Χαρ. Α. Κανελλόπουλος, Κ. Θ. Παπαλουκᾶς (Πάτρας). Δ. Ν. Μπονσουιόρ (Ζακύνθος). Καὶ αἱ κυραὶ Κ. Ζάν., Ἐλ. Δερῆκα (Ἀθήναις). Λουίζα Α. Λασκαράτου (Κερκίρα). Ε. Γ., Ε. Φ. (Ἰδρα). R. Birnbach (Βερολίον).